

HOTĂRÎRE
despre aprobarea Regulamentului privind
construcția/reconstrucția centralelor electrice

nr. 436 din 26.04.2004

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.73-76/578 din 07.05.2004

* * *

Abrogat: 09.08.2024

Hotărârea Guvernului nr.517 din 17.07.2024

În temeiul [Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.50-51, art.366), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice (se anexează).
2. Autoritățile administrației publice locale și agenții economici din teritoriu, la construcția/reconstrucția centralelor electrice, se vor conduce de cerințele prezentului Regulament.
3. Ministerul Energeticii va acorda agenților economici, autorităților administrației publice locale, la solicitarea acestora, servicii consultative și metodologice privind respectarea prevederilor Regulamentului.
4. Inspecția de Stat în Construcții a Departamentului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului va acorda servicii consultative și metodologice în procesul de construcție a centralelor electrice, la solicitarea autorităților administrației publice locale, a agenților economici.

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnată:

Ministrul energeticii

Iacob Timciuc

Chișinău, 26 aprilie 2004.

Nr.436.

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului
nr.436 din 26 aprilie 2004

REGULAMENTUL
privind construcția/reconstrucția centralelor electrice

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice (în continuare - Regulamentul) stabilește condițiile tehnice și tehnologice, procedurile organizatorice necesare la toate etapele de realizare a complexului de măsuri pentru construcția/reconstrucția centralelor electrice, care include:

adoptarea deciziilor pentru construcția centralelor electrice noi sau reconstrucția celor existente;

procedura de colectare a datelor pentru proiectare;
proiectarea, expertiza, construcția și darea în exploatare.

2. Obiectul prezentului Regulament îl constituie reglementarea procesului de construcție/reconstrucție a centralelor electrice în Republica Moldova, ținându-se cont de realizarea obiectivelor din domeniul energetic la etapa actuală.

II. Selectarea tipului centralelor electrice și amplasamentul acestora. Studiul de fezabilitate al construcției/reconstrucției stațiilor electrice

3. Tipurile, etapele de construcție și amplasamentul centralelor electrice noi se stabilesc în baza studiilor de fezabilitate, reieșind din cerințele constituirii domeniului energetic ca un complex important în economia țării. La alegerea soluțiilor se va ține cont și de factorii care nu pot fi exprimați valoric (sociali - crearea noilor locuri de muncă etc.), dar care, pentru evaluarea posibilităților reconstrucției, trebuie evidențiați și analizați calitativ.

4. Materialele studiului de fezabilitate pot fi utilizate pentru:
elaborarea business-planurilor;
negocierile cu organele de stat și cu autoritățile administrației publice locale;
obținerea actului de selectare a terenului pentru amplasarea obiectului;
executarea lucrărilor de cercetare-proiectare.

5. Studiul de fezabilitate al construcției centralelor electrice se efectuează în baza deciziei adoptate în conformitate cu rezultatul analizei cheltuielilor medii și al analizei eficacității economice, prin compararea a cel puțin două variante economice oportune, care diferă prin tipul utilajului folosit și prin amplasarea stației și va conține:

soluțiile principale de sistematizare spațială;
calculul pentru stabilirea eficacității investițiilor;
impactul social, ecologic, economic și alte consecințe ale realizării construcției/reconstrucției și exploatării obiectului;
protecția mediului înconjurător;
expertiza de stat în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare;
calculul pierderilor posesorilor de terenuri, arendașilor, precum și al pagubelor din agricultură, determinate de retragerea terenului și altele.

6. La estimarea proiectului, beneficiarul va ține cont de un șir de condiții principale.

Prioritară se va considera construcția centralelor electrice de tip combinat cu puterea instalată de peste 100 MW, cu diapazonul de reglare 60-70%, și cea de circa 100 MW.

Cele mai acceptabile din șirul utilajelor de generare existente ale centralelor termoelectrice (CTE) și centralelor electrice cu termoficare (CET), cu puterea în diapazonul de la 5 pînă la 100 MW, sînt instalațiile combinate gaze-abur, care funcționează pe bază de gaze naturale. În prezent acestea reprezintă utilajul cel mai modern și cu randament înalt.

Preferință se va da construcției CET-urilor și extinderii celor existente în baza instalațiilor combinate gaze-abur, deoarece funcționarea acestor stații este bazată pe principiul de cogenerare și în paralel permite soluționarea problemelor de aprovizionare cu căldură.

Dintre toate tipurile de combustibil, predilecție se va acorda gazelor naturale, datorită faptului că circa 98% din resursele energetice ale republicii se importă, iar din acestea gazele naturale constituie în prezent combustibilul cel mai ieftin și ecologic pur.

7. Pentru stațiile mici (cu puterea de pînă la 20 MW) se poate examina posibilitatea utilizării resurselor energetice locale.

8. Din utilajul cu puterea de pînă la 15 MW, mai moderne și economice sînt instalațiile pe baza grupurilor de motoare cu piston ce funcționează cu combustibilul gazos.

9. Amplasarea centralelor electrice se stabilește în conformitate cu cerințele Concepției de dezvoltare și Schemei de amplasare a centralelor electrice în Republica Moldova pînă în anul 2010, luîndu-se în considerare:

necesitatea și posibilitatea instalării capacităților de generare în zone concrete;

posibilitățile de aprovizionare cu combustibil;

posibilitățile de alimentare cu apă și de canalizare;

posibilitățile de funcționare a centralei electrice atât pentru asigurarea cu energie electrică a necesităților proprii, cât și pentru funcționarea în paralel cu rețelele electrice de transport sau de distribuție, în cazul în care centrala electrică se amplasează pe teritoriul agentului economic sau este proprietatea acestuia;

condițiile ecologice existente ale teritoriului de amplasare a obiectului și anume: dispersarea emisiilor substanțelor nocive, aerisirea terenului și a spațiului locativ adiacent; nivelul poluării aerului atmosferic cu poluanți chimici și fizici; particularitățile meteorologice ale regiunii, care influențează asupra dispersărilor emisiilor industriale; direcția dominantă a vântului și alte condiții conform cerințelor actelor normative în vigoare;

teritoriul disponibil ca relief și structură geotehnică (se va urmări să nu fie afectate terenurile agricole în rezultatul montării și exploatarea stației);

seismicitatea zonei;

particularitățile zonei economice respective sub aspectul cooperărilor, asigurării cu materiale de construcție și forță de muncă;

condițiile sociale din zonă, inclusiv posibilitățile de cazare și transport al personalului;

necesitatea organizării și respectării zonei de protecție sanitară;

necesitatea respectării prevederilor tratatelor internaționale în domeniul protecției aerului atmosferic, la care Republica Moldova este parte.

10. Pentru fiecare centrală se va examina posibilitatea extinderii și, corespunzător, sporirii puterii instalate de generare, luându-se în considerare aprovizionarea cu combustibil, comercializarea în perspectivă a energiei termice și electrice, precum și prezența unui teren de construcție și a infrastructurii.

Caracteristicile tehnice și etapele de dezvoltare a centralelor electrice se stabilesc în funcție de necesitățile de putere și energie electrică ale sistemului energetic al țării, precum și de necesarul de energie termică și electrică ale consumatorilor din zonă.

III. Modul de obținere a permisiunii de construcție/ reconstrucție a centralelor electrice

11. Pentru începutul activității de construcție/reconstrucție a centralelor electrice este necesară permisiunea Comisiei guvernamentale pentru redresarea situației în complexul energetic, care se eliberează beneficiarului după examinarea preliminară de către aceasta a studiului de fezabilitate, iar pentru construcția/reconstrucția centralelor electrice cu puterea mai mare de 20 MW este necesară, de asemenea, și hotărârea de Guvern corespunzătoare.

12. Pentru obținerea permisiunii solicitantul va înainta o cerere organului central de specialitate în domeniul energiei. Prin instrucțiunile autorității respective vor fi stabilite forma cererii și lista actelor anexate, care dovedesc îndeplinirea condițiilor economice, financiare, tehnice și profesionale de către solicitant.

În același scop este necesar acordul prealabil al autorităților administrației publice locale asupra locului amplasării obiectului planificat pentru construcție, autorizația de construire și certificatul de urbanism, elaborate de către acestea în conformitate cu Regulamentul privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.360 din 18 aprilie 1997](#).

13. Solicitantul trebuie să fie agent economic înregistrat în Moldova. Solicitantul-persoană juridică străină trebuie să întemeieze în Republica Moldova, în condițiile legii, reprezentanța sa pe perioada construcției/ reconstrucției.

Nu pot obține permisiuni solicitanții falimentari sau aflați în procedura reorganizării juridice, inclusiv cei cărora li s-a refuzat sau le-a fost retrasă sau anulată licența pentru activitate în domeniul energiei pe o perioadă de pînă la 5 ani de la data înregistrării cererii pentru licențiere.

14. În cazul cînd solicitantului i se refuză permisiunea specială, acesta va fi informat în termenele

stabilite de legislația în vigoare despre motivele refuzului, cu indicarea căilor de apel.

IV. Elaborarea sarcinii tehnice

15. La elaborarea sarcinii tehnice pentru proiectare beneficiarul se va conduce de:
studiul de fezabilitate al construcției/reconstrucției centralei electrice;
actul de selectare a terenului pentru amplasarea obiectului;
prezența rețelelor ingineresti corespunzătoare;
alte condiții.

De asemenea, se va ține cont de necesitatea participării stației în reglarea secundară a frecvenței și puterii, în conformitate cu condițiile tehnice elaborate de Î.S. "Moldelectrica".

V. Elaborarea documentației de proiect pentru construcția/ reconstrucția centralelor electrice

16. Documentația de proiect pentru construcția/reconstrucția centralelor electrice se elaborează de instituțiile de proiectare licențiate, după coordonarea cu organul central de specialitate în domeniul energiei.

17. Proiectarea se efectuează cu respectarea exigențelor actelor legislative și normative în domeniul construcțiilor, altor acte normative care stabilesc cerințele tehnice și cele referitoare la asigurarea metrologică, respectarea cărora favorizează funcționarea pieței energiei electrice și termice.

18. În stadiul de proiectare a obiectelor, vor fi coordonate cu Î.S. "Moldelectrica" caracteristicile de reglare a frecvenței, tensiunii, puterii active și reactive, în conformitate cu regulile de proiectare.

19. Proiectantul este obligat să îndeplinească toate cerințele expuse în condițiile tehnice de conectare la sistemul electric, soluționând de sine stătător problemele de proiectare a schemei de transmitere a puterii, sistemului de evidență comercială a energiei electrice.

20. Pentru proiectele de construcție/reconstrucție a centralelor electrice este obligatorie expertiza tehnică efectuată de specialiști atestați conform Regulamentului privind controlul de stat al calității în construcții, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.361 din 25 iunie 1996](#).

VI. Selectarea antreprenorilor pentru construcția/ reconstrucția centralelor electrice

21. Construcția/reconstrucția centralelor electrice poate fi efectuată atât în bază de concurs, cât și prin negocieri directe.

22. În cazul în care se optează pentru procedura de selectare prin negocieri directe, organul central de specialitate în domeniul energiei va stabili criteriile atribuite pentru construirea centralelor electrice care vor reflecta:

securitatea și fiabilitatea tehnică a sistemului electroenergetic, utilajului și instalațiilor conectate;
eficacitatea construcției respective pentru economia națională și energetică;
posibilitatea utilizării terenurilor;
eficacitatea utilizării resurselor energetice primare;
protecția mediului înconjurător;

particularitățile și caracteristicile solicitantului, de exemplu, posibilitățile tehnice, economice și financiare.

23. În cazul optării pentru procedura de selectare prin concurs, permisiunea pentru construcție/reconstrucție se eliberează de organul central de specialitate în domeniul energiei în baza rezultatelor tenderului, organizat în conformitate cu legislația în vigoare și Regulamentul cu privire la achizițiile publice, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.1123 din 15 septembrie 2003](#), cu respectarea criteriilor necesare pentru construcția capacităților generatoare.

24. Proiectarea și construcția/reconstrucția centralelor electrice se efectuează de către instituțiile de proiectare și organizațiile de construcție, licențiate în conformitate cu legislația în vigoare, în strictă corespundere cu Regulamentul cu privire la verificarea proiectelor și producerii lucrărilor de construcție, expertizei tehnice a proiectelor și construcțiilor, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.361 din 25 iunie](#)

[1996](#), Normele de Amenajare a Instalațiilor Electrice și Regulamentul de exploatare a stațiilor și rețelelor electrice.

VII. Finisarea construcției/reconstrucției și darea obiectului în exploatare

25. După finisarea construcției/reconstrucției, vor fi efectuate lucrările de recepție a obiectului în conformitate cu Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.285 din 23 mai 1996](#). În componența comisiei de recepție vor fi incluși reprezentanții organului central de specialitate în domeniul energiei, Inspectoratului Energetic de Stat, altor instituții interesate.

26. Comisia ia decizia cu privire la darea în exploatare a obiectului și conectarea lui la rețelele electrice după verificarea corespunderii acestuia la cerințele tehnologice, tehnice, ecologice și alte cerințe prevăzute în documentația de proiect și în conformitate cu actele normative în vigoare.

VIII. Primirea autorizației pentru exploatare

27. Până la darea în exploatare a obiectului energetic (obiectului reconstruit), personalul Î.S. "Moldelectrica" va efectua încercările individuale și funcționale ale unor sisteme aparte, care se vor încheia cu pornirea de probă a utilajului principal și auxiliar, după care se va proceda la încercarea complexă a utilajului.

La încercarea complexă se vor pune în funcțiune aparatele de control și de măsurare prevăzute în proiect, omologate pe teritoriul Republicii Moldova, bloc-sistemele, dispozitivele de semnalizare și comandă la distanță, schemele de protecție și de automatizare, sistemele de evidență a energiei electrice și de transmitere a informației.

28. Până la conectarea la rețea, instalațiile electrice trebuie să suporte toate încercările de profilaxie necesare.

29. Dirijarea operativă a încercărilor și punerea în funcțiune a noului utilaj se efectuează de personalul de dispecerat al Î.S. "Moldelectrica", iar a instalațiilor electrice conectate la rețelele electrice de distribuție - de personalul de serviciu al rețelelor electrice corespunzătoare.

30. Pe parcursul testării se verifică capacitatea mijloacelor de comunicare a obiectului construit de a efectua schimbul de informații în cadrul funcționării sistemului energetic și de a recepționa comenzile Î.S. "Moldelectrica", precum și capacitatea de funcționare a mijloacelor de evidență comercială în sistemul centralizat de evidență comercială.

IX. Dispoziții finale

31. Inițiativa în extinderea surselor de energie electrică trebuie să aparțină producătorilor și furnizorilor de energie autohtoni. Organul central de specialitate în domeniul energiei este abilitat să participe la procesul de organizare a construcției/reconstrucției și să contribuie la adoptarea oportună a deciziilor cu privire la construcția și modernizarea centralelor electrice.